

28. Czy mogę być dla Boga przyczyną radości? (Łk 15,1-7)

ks. Marcin Kunda

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- analiza i interpretacja przypowieści o pasterzu szukającym owcy (Łk 15,1-7)
- rozpoznawanie prawdy o radości Bogu, o której mówi przypowieść
- nabywanie umiejętności odkrywania źródeł prawdziwej radości

Treści – wymagania szczegółowe

- na podstawie o przypowieści o pasterzu szukającym owcy uczeń rozumie pojęcie „radości”
- na kanwie przypowieści Łk 15,1-7 uczeń potrafi wyjaśnić słowa Jezusa o radości Boga
- w oparciu o przypowieść Łk 15,1-7 uczeń umie wskazać w obrazie pasterza elementy wskazujące na postawę Boga wobec człowieka

Formy organizacji zajęć: zbiorowa, grupowa, indywidualna.

Metody dydaktyczne: skojarzenia, rozmowa kierowana, praca z tekstem, scenka dramowa (wywiad dziennikarski), recepta

Środki dydaktyczne: tekst przypowieści Łk 15,1-7; formularz pt. Wywiad (zał. 1); definicja radości (*Uniwersalny słownik języka polskiego*, PWN 2004, [CD]) (zał. 2); materiały piśmiennicze (pisaki, kartki, duży arkusz papieru)

I. W STRONĘ TEKSTU BIBLIJNEGO - CZY MOGĘ BYĆ DLA BOGA PRZYCZYNĄ RADOŚCI?

Wprowadzenie

W 2007 roku firma badawcza *Gemius* przeprowadziła ogólnopolskie internetowe badanie, którego celem było znalezienie źródeł radości Polaków (za: <http://www.zycie.senior.pl/147,0,Polacy-to-wesoly-narod,2436.html>, dostęp: 6.08.2011).

Oto wybrane rezultaty tego badania:

- Polacy doświadczają radości często (37 proc. ankietowanych), a nawet na co dzień (13 proc.),
- kobiety są bardziej zadowolone ze swego życia niż mężczyźni,
- najbardziej radosne są osoby do 24 roku życia,
- kolory radości to zielony i żółty,
- najradośniejszy dzień tygodnia: wtorek,
- radość i poczucie zadowolenia niewiele mają wspólnego z zasobnością portfela,
- wśród osób z wykształceniem podstawowym zanotowano wyższy wskaźnik radości niż w przypadku pozostałych grup.

Gdy słucha się tych wyników, rodzi się jedno pytanie: **jak rozumiemy radość?**

Aktywizacja

Metoda: skojarzenia

- Na tablicy lub na dużym arkuszu papieru zostaje umieszczone w centrum słowo „radość”. Uczestnicy zapisują na tablicy pierwsze skojarzenie z tym słowem.

Przykładowe wypowiedzi: zadowolenie, szczęście, uśmiech, śmiech, płacz, sukces, nagroda, zwycięstwo itd.

• Po zakończeniu pracy prowadzący zaprasza do dzielenia się uwagi na temat zapisanych skojarzeń. Stawia problem, **na ile da się stworzyć jakąś definicję radości.**

Puenta

Nasze skojarzenia ze słowem „radość” pokazują, iż jest ono terminem wieloznacznym, może odsyłać do różnych stanów, których doświadcza człowiek. Dobrze ilustruje to definicja radości z *Uniwersalnego słownika języka polskiego* [CD]: „Radość to uczucie wielkiego zadowolenia, wesołości, wesoły nastrój; uciecha, rozradowanie, szczęście. W tym kontekście przez «radość życia» rozumie się optymizm życiowy, umiejętność cieszenia się życiem.

II. W TEKŚCIE BIBLIJNYM – CO JEST RADOŚCIĄ PANA BOGA?

Wprowadzenie

Nierzadko słyszymy, że obraz Pana Boga, jaki wyłania się z Pisma Świętego, jest negatywny. Szczególnie w Starym Testamencie Bóg miałby być mściwy, żądny zemsty, zagniewany. Te twierdzenia są nieuzasadnione. Dowodem na to jest chociażby przypowieść o pasterzu poszukującym owcy z Ewangelii Łukasza. Opisana tam historia służy Jezusowi do obwieszczenia prawdy o radości Boga. Zapoznamy się z tym tekstem, by poznać przyczynę radości Boga, jak i sposób, w jaki Pan Bóg ją wyraża. Nasza analiza przypowieści przyjmie formę dramową.

Aktywizacja

Metoda: wywiad

Materiały: tekst Łk 15,1-7; Formularz pt. Wywiad (zał. 1)

Formularz pt. Wywiad

1. Pytania do pasterza

- Kiedy odkryłeś, że brakuje jednej owcy?
- Dlaczego poszedłeś jej szukać? Nie martwiłeś się o pozostałe owce?
- Co poczułeś, gdy ją zobaczyłeś? Jak zareagowałeś na jej znalezienie?
- Dlaczego wyprawiałeś po powrocie ucztę?

2. Pytania do zagubionej owcy

- Dlaczego owce potrzebują pasterza?
- Uciekłaś czy zagubiłaś się?
- Co poczułaś, gdy zostałaś nagle sama?
- Jak zareagowałaś, gdy usłyszałaś głos pasterza i potem go zobaczyłaś?

3. Pytania do pasterza, który pozostał przy dziewięćdziesięciu dziewięciu owcach

- Jak mogło dojść do tego, że zagubiła się jedna owca?
- Co sądziłaś o decyzji kolegi-pasterza o ruszeniu na poszukiwanie zagubionej owcy?
- Co poczułaś, gdy zostałeś sam ze stadem?
- Jak zareagowałaś na widok pasterza powracającego z zagubioną owcą?

4. Pytania do pozostałych owiec

- Co to znaczy, że jesteście zwierzętami stadnymi?
- Co pomyślałyście, gdy pasterz podjął decyzje o pójściu za zagubioną owcą?
- Jak ocenialiście zachowanie tamtej zagubionej owcy?
- Co sądzą o radości pasterza, którą odczuł w momencie zobaczenia zagubionej owcy?

5. Pytania do przyjaciół zaproszonych na ucztę

- Jak oceniacie zachowanie pasterza, który idzie za jedną zagubioną owcą, a zostawia dziewięćdziesiąt dziewięć innych? Na ile uważacie je za słuszne?
- Jak zareagowaliście na zaproszenie na ucztę, które on do was wystosował?
- Co powinien on zrobić, by w przyszłości nie powtórzyły się takie sytuacje?
- Co powinno być źródłem radości dla człowieka?

- Klasa zostaje podzielona na pięć grup. Każda z grup ma za zadanie utożsamić się z jednym z bohaterów przypowieści: pasterzem, zagubioną owcą, pasterzem pilnującym dziewięćdziesiąt dziewięć owiec, resztą owiec, przyjaciółmi zaproszonymi na ucztę.

Uwaga

Od strony narracyjnej przez bohatera rozumie się nie tylko postaci ludzkie, ale także zwierzęta biorące udział w akcji. Nie wszyscy bohaterowi są wprost przywołani w przypowieści: jednym z nich jest pasterz, który pozostał przy stadzie.

- Grupa w oparciu o przypowieść ustala treść odpowiedzi, których udzieliłby bohater przez nich grany.
- Po zakończeniu przygotowań odgrywana jest scena wywiadu. W postać dziennikarza prowadzącego wywiad wciela się prowadzący albo ktoś z uczestników.

Uwaga

Jeśli dziennikarzem ma być ktoś z uczestników, należy ustalić to na początku dynamiki. Ta osoba (może nawet dwie) musi bowiem również przygotować się do swojej roli, zapoznać się z przypowieścią i pytaniami. Dopuszczalne jest, by mogła w wywiad włączyć własne pytania.

Puenta

W podsumowaniu prowadzący zwraca uwagę na szczegóły, które mogły zostać pominięte lub wymagają dopowiedzenia.

Istotnym elementem podsumowania musi być wyjaśnienie zdania o „większej radości w niebie z nawrócenia jednego grzesznika niż dziewięćdziesięciu dziewięciu, którzy nawrócenia nie potrzebują” (Łk 15,7). Punktem odniesienia dla interpretowania tej Bożej radości musi być moment znalezienia, a więc ujrzenia zagubionej owcy, który wyzwala radość pasterza. „Bóg tu jak przypowieściowy właściciel raduje się z **chwili** nawrócenia grzesznika bardziej niż ze **stanu** sprawiedliwych” (A. JANKOWSKI, *Królestwo Boże w przypowieściach*, Kraków 1997, s. 103; wytluszczenie: A.J.).

III. Z TEKSTU BIBLIJNEGO W ŻYCIU – JAKA MA BYĆ MOJA RADOŚĆ?

Wprowadzenie

Różne były powody radości bohaterów tej przypowieści: zagubionej owcy, pasterza, jego przyjaciół. Była to radość z bycia razem, we wspólnocie. Poczucie szczęścia i zadowolenia. Radość pasterza jest przez Jezusa wykorzystana do ukazania radości Pana Boga wobec człowieka, który powraca do Boga. Nieco dalej w rozdz. 15 Ewangelii Łukasza pojawia się przypowieść o marnotrawnym synu. Gdy powraca do domu, ojciec wybiega mu naprzeciw, urządza ucztę, zaprasza na nią przyjaciół. Zachęca wszystkich do radości z powrotu tego, który „zaginął, a odnalazł się” (Łk 15,23-24). Jest tylko jedna osoba, która się nie cieszy: starszy syn. On potrzebuje słowa zachęty do wesela i radości z powodu brata, który wrócił (por. Łk 15,32). Jesteśmy zaproszeni do przeżywania radości Boga, cieszenia się w taki sam sposób jak On.

Aktywizacja

Metoda: parafraza

Materiał: definicja radości (*Uniwersalny słownik języka polskiego 1.0*, PWN 2004 [CD]) (zał. 2)

Radość

Uczucie wielkiego zadowolenia, wesołości, wesoły nastrój; uciecha, rozradowanie, szczęście. W tym kontekście przez „radość życia” rozumie się optymizm życiowy, umiejętność cieszenia się życiem.

- Zadaniem uczniów jest wykorzystanie tej definicji radości do opisania radości chrześcijanina. Ten opis ma wykorzystać historię opisaną w przypowieści. Punktem odniesienia dla radości chrześcijanina będzie w tej przypowieści radość owcy i radość nawróconego grzesznika.